

v hodinách přírodovědných předmětů a pro srovnání uvádíme výběr poznatků z odborných předmětů a praktického vyučování.

Tabulka 38 Hodnocení utváření dovedností žáků ZŠ v předmětech začleněných v RVP do přírodovědné oblasti (podíl výskytu v %)

Sledované ukazatele utváření dovedností žáků	2010/2011	
	přírodovědné předměty	odborná a prakt. výuka
Demokratické prostředí, vzájemná komunikace, zájem o výuku	54.9	94.7
Diferencované nároky a požadavky podle schopností a možností žáka	60.1	92.1
Obsahová správnost	98.1	100.0
Objasňování neznámých termínů a cizích slov	67.4	25.0
Propojení s praxí a životními situacemi	95.2	86.5
Akce mimo školu, exkurze, pobyt v přírodě, výlety	22.0	5.4
Vyhledávání souvislosti s ostatními předměty	80.8	56.3
Využití nových vědeckých a technických poznatků	66.1	12.9
Příležitost k využití vyhledaných informací	65.8	22.6
Příležitosti k experimentování, manipulaci a záměrnému pozorování	53.0	29.0
Činnosti související s tematikou BOZ	50.9	32.3
Podpora zdravého životního stylu	54.9	45.2
Péče o okolní životní prostředí	55.3	16.1
Podpora žáků se SVP	58.5	86.5
Podpora nadaných žáků	27.9	2.7

K silným stránkám patřilo používání odborné terminologie a symboliky, logická struktura a srozumitelnost hodin, důraz na opakování a upevňování učiva, dobré časové uspořádání hodin, přirozená autorita učitelů a zřetel na aplikovatelnost poznatků a myšlenkových postupů na situace z běžného života. Méně často bylo možné pozorovat, že by žáci byli vedeni k hledání a kritickému vyhodnocování vztahů mezi jevy, měli omezený prostor pro samostatné formulování podstaty problému či vyvozování závěrů. Slabými stránkami byla podpora žáků při samostatném navrhování postupných kroků řešení problému či využívání vlastního úsudku a zkušenosti pro formulaci hypotéz. Praktické činnosti (laboratorní práce, žákovské experimenty) byly až na výjimky do výuky předmětů začleněny, v 80 % tříd probíhaly v prostoru k tomu zvlášť určeném (laboratoř, terén, skleník apod.).

Pozitivní zjištění

- vymezení mezipředmětových vztahů, důraz na propojení výuky s praxí a životními situacemi;
- aktivní využívání zdrojů pro obohacení výuky, zapojování do projektů, využívání různých forem partnerství;
- mírný rozvoj práce na systémech zajištění kvality a výsledků vzdělávání ve školách (účast v externím testování, mírný rozvoj práce metodických orgánů ve školách);
- používání odborné terminologie a symboliky, logická struktura a srozumitelnost hodin, důraz na opakování a upevňování učiva, dobré časové uspořádání hodin (oblast přírodovědných pojmů podle definice OECD/PISA);
- začlenění praktických činností do výuky předmětů.

Rizika

- dílčí mezery v začleňování povinných výstupů RVP do ŠVP školy (přibližně pětina škol);